Dosarul nr. 2c-3491/20

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

16 aprilie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Petru Harmaniuc
Grefier Andreea Goreacii

examinând în sediul instanței, în ședință publică și în procedură contencioasă, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către avocatul Gheorghe Macovei în interesele SRL „KOVI-TRANS" împotriva SRL „WORLD OF WINES", intervenient accesoriu SC „CARBIVTIR COMPANY" SRL din or. Iași, România cu privire la încasarea datoriei în mărime de 3 840 euro, penalității de întârziere în sumă de 28 608 euro și compensarea cheltuielilor de judecată, și la acțiunea reconvențională depusă de către avocatul Igor Coban în interesele SRL „WORLD OF WINES" împotriva SRL „KOVI-TRANS", intervenient accesoriu SC „CARBIVTIR COMPANY" SRL din or. Iași, România cu privire la constatarea neîncheierii contractului –

a c o n s t a t a t :

La 25 noiembrie 2020, SRL „KOVI-TRANS" a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.C. „WORLD OF WINE" SRL cu privire la încasarea datoriei, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii depuse, reclamanta indică faptul că în urma acceptării comenzii pentru servicii de transport și expediție din 16 octombrie 2020, urma să fie asigurată transportarea încărcăturii pe ruta Marea Britanie – Republica Moldova, după cum urmează: tip încărcătură – sticle pe paleți, 100 m^3, data încărcării – 16-19 octombrie 2020, camion – IS-PWU/IS—80-JIU.

Relevă că, în scopul asigurării corespunzătoare și cu bună credință a obligațiilor contractuale, în calitate de expeditor, SRL „KOVI-TRANS" a organizat încărcarea mărfii la 16 octombrie 2020, iar la 18 octombrie 2020, a fost perfectată declarația de export.

Susține că la 22 octombrie 2020, administratorul companiei pârâte a anunțat prin telefon expeditorul despre faptul că camionul urmează să returneze încărcătorul la locul de încărcare.

Astfel, la 23 octombrie 2020, în adresa companiei pârâte a fost expediată somația nr. 0888/20 privind furnizarea instrucțiunilor similare și achitarea prețului retur încărcătură, prin care s-a solicitat ca până la 26 octombrie 2020, ora 10:00, să se efectueze următoarele acțiuni: confirmarea următoarei adrese de returnare a mărfii – Alpha Place, Garth Road GB-SM44LX Marden și confirmarea prin scrisoare de garanție a achitării pe lângă prețul livrării încărcături, a costului transportului pentru retur din Moldova în Anglia, în mărime de 3 750,00 euro și a taxei pentru FERIBOT.

La 26 octombrie 2020, reclamanta a recepționat o scrisoare, prin care administratorul companiei pârâte a informat despre faptul vămuirii încărcăturii și despre posibilitatea de a merge la locul de descărcare.

Arată că, SRL „KOVI-TRANS” a asigurat transportarea încărcăturii la destinație, fapt confirmat prin mențiunea destinatarului în rubrica nr. 24 a CMR nr. 0001469 din 17 octombrie 2020.

Menționează că, conform contractului încheiat, s-a convenit asupra prețului de transport de transport în mărime de 3 750 euro, care urma să fie achitat prin transfer bancar la contul SRL „KOVI-TRANS”, cu aplicarea cursului oficial al BNM la data executării obligației, dar nu mai târziu de data vămuirii mărfii. Totodată, în legătură cu necesitatea întocmirii declarației de export, reclamanta a suportat cheltuieli suplimentare în sumă de 90 euro,

Relatează că, la 26 octombrie 2020, a emis factura fiscală nr. AAK5088906, pentru serviciile de transport internațional și expediție în temeiul contractului din 16 octombrie 2020, în sumă de 77 583,36 lei, inclusiv pentru servicii suplimentare de întocmire a declarației de export. La aceeași dată, a fost întocmit și actul de îndeplinire a lucrărilor în sumă de 77 583,36 lei. Deși obligația de plată a prețului conform contractului-comandă nr. KP-76 din 16 octombrie 2020, a devenit scadentă la data vămuirii mărfurilor, până la ziua înaintării acțiunii, pârâta nu și-a executat obligațiile contractuale.

Insistă că prin acțiunile sale, pârâta se eschivează de la executarea obligațiilor contractuale, iar la data depunerii acțiunii, aceasta datorează reclamantei 5 068,80 euro, inclusiv, 3 750 euro cu titlu de datorie de bază, 90 euro cu titlu de cheltuieli suplimentare pentru întocmirea declarației de export și 1 228,80 euro cu titlu de penalitate contractuală.

Solicită SRL „KOVI-TRANS” încasarea datoriei contractuale în mărime de 3 750 euro, încasarea cheltuielilor suplimentare pentru întocmirea declarației de export în mărime de 90 euro, încasarea penalității în mărime de 1 228,80 euro și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin cerere de majorare a cuantumului pretențiilor din acțiune, SRL „KOVI-TRANS” a solicitat încasarea suplimentară a sumei de 28 608 euro cu titlu de penalitate și încasarea suplimentară a sumei de 17 634,69 lei cu titlu de taxă de stat.

Pârâta S.C. „WORLD OF WINE” SRL a depus referință pe marginea acțiunii înaintate de SRL „KOVI-TRANS”, prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, menționând că între părți nu a fost încheiat un contract de transport, un contract de expediție sau alt tip de contract.

Menționează că părțile negociau despre transportarea din Regatul Unit spre Republica Moldova a sticlelor, iar la 16 octombrie 2020 reprezentantul reclamantei, prin intermediul poștei electronice, a transmis proiectul contractului de transport. Acest proiect a fost deschis de pârâtă abia la 18 octombrie 2020, după ce reprezentantul reclamantei a solicitat transmiterea contractului semnat. La 19 octombrie 2020, reprezentantul pârâtei i-a comunicat reprezentantului reclamantei că la moment se amână încheierea contractului, cu alte cuvinte, reclamanta a fost informată despre suspendarea negocierilor.

Indică pârâta că, suspendarea negocierilor a fost generată de faptul că nu i-au convenit clauzele contractuale, stabilite în mod unilateral de reclamant, în special prețul, termenul de plată și lipsa datei limite până când marfa urma să ajungă în Moldova, și în special faptul că din textul proiectului de contract rezulta că acesta era un contract de expediție. Totodată, prețul indiciat era exagerat, or, în luna iunie 2020, pentru un transport identic de mărfuri, pârâta a achitat prețul de 2 80000 euro.

La 19 octombrie 2020, reprezentantul pârâtei a fost informat că marfa deja a fost încărcată și este în drum spre Republica Moldova, moment în care aceasta a rămas nedumerită, comunicând că nu acceptă condițiile contractuale stipulate în proiectul contractului transmis prin poștă electronică la 16 octombrie 2020. În cadrul aceleiași discuții, reprezentantul reclamantei a fost informat că prețul maxim pe care clientul este dispus să o achite este de 3 100,00 euro. În acest sens, a transmis în adresa reclamantei în format electronic mai multe oferte, inclusiv proiectul de contract transmis de reclamantă, dar cu modificările de rigoare. Reclamanta nu a acceptat respectivele oferte și, la 22 octombrie 2020, prin poștă electronică, pârâta a notificat reclamanta să restituie marfa în Anglia.

Cu toate acestea, la 27 octombrie 2020, autocamionul a ajuns la locul de descărcare. Odată cu marfa, pârâtei i-a fost prezentat CMR-ul, în care, în calitate de transportator era indicată SC „CARBIVTIR COMPANY" SRL, adică o altă companie decât reclamanta. Cu acordul șoferului, pe CMR, la rubrica 16, s-a făcut inscripția că suma transportului constituie 3 100 euro, același preț fiind validat de organul vamal la vămuirea mărfii.

Insistă că între părțile litigante nu au fost instituite raporturi contractuale, așa cum pârâta nu și-a manifestat consimțământul în vederea încheierii contractului. În acest sens precizează că, contractul anexat la dosar este semnat doar de reclamantă. Mai mult, marfa a fost încărcată fără acordul pârâtei, în mod abuziv.

Invocă faptul că, între părți nu este întocmită nici scrisoare de trăsură, or, în CMR-ul anexat la dosar, la rubrica transportator este indicat SC „CARBIVTIR COMPANY" SRL, reclamanta nefiind parte la aceasta.

Arată că între părți nu a fost încheiat un contract de expediție, deoarece, o condiție esențială a contractului de expediție este ca acesta să fie întocmit în formă scrisă. La caz, un asemenea contract nu a fost încheiat, așa cum pârâta nu a avut intenția de a încheia contract de expediție, dar un contract de transport.

Respectiv, pârâta „WORLD OF WINES" SRL solicită respingerea acțiunii depuse de SRL „KOVI-TRANS".

Pe parcursul ședințelor de pregătire, „WORLD OF WINES" SRL a depus acțiune reconvențională privind constatarea faptului neîncheierii contractului de presare a serviciilor de transport-expediție.

În motivarea acțiunii reconvenționale „WORLD OF WINES" SRL relevă că în speță, între părți nu a fost încheiat un contract, acest fapt fiind confirmat prin însăși actele prezentate de reclamantă, care confirmă că acesta este semnat doar de SRL „KOVI-TRANS", dar și prin faptul că transportatorul a refuzat ofertele făcute de pârâtă. Mai mult, prin înscrisurile cauzei se confirmă că părțile nu au ajuns la un acord comun referitor la prețul contractului, termenii de plată și lipsa datei limite până când urma să ajungă marfa în Republica Moldova.

Invocă faptul că între părți a fost încheiat un contract de expediție, deoarece contractul de comandă de prestare a serviciilor de transport-expediție nr. KP-76 din 16 octombrie 2020, este un contract de expediție.

Ulterior, SRL „WORLD OF WINES" a depus cerere cu privire la reducerea penalităților.

În argumentarea cererii, pârâta menționează că, cuantumul penalităților solicitate de reclamantă prin acțiune este nefondat și abuziv. Or penalitatea solicitată spre încasare este de șapte ori mai mare decât datoria invocată de reclamantă.

Reprezentantul reclamantei SRL „KOVI-TRANS" – avocatul Gheorghe Macovei în ședința de judecată a susținut cererea de chemare în judecată depusă și a solicitat admiterea

acesteia, reiterând circumstanțele de fapt și de drept expuse în acțiune, totodată pledând pentru respingerea acțiunii reconvenționale depuse de SRL „WORLD OF WINES”.

Reprezentanții pârâtei SRL „WORLD OF WINES” – avocații Dionis Brînză și Igor Coban în ședința de judecată au pledat pentru respingerea acțiunii inițiale, invocând caracterul nefondat și nejustificat al acesteia, totodată solicitând admiterea acțiunii reconvenționale.

Audiind participanții la proces, apreciind circumstanțele de fapt în baza materialelor dosarului și raportându-le la prevederile legale ce guvernează litigiul, instanța de judecată de judecată consideră necesar de a admite acțiunea inițială și a respinge acțiunea reconvențională, din următoarele motive.

În ședința de judecată s-a constatat, dar și din actele cauzei și suportul probatoriu administrat rezultă că, la 16 octombrie 2020 SRL „KOVI-TRANS”, în calitate de expeditor și SRL „WORLD OF WINES”, în calitate de client, au încheiat contractul-comandă pentru prestarea serviciilor de transport și expediție nr. KP-76, conform condițiilor căruia expeditorul și-a asumat obligația de a asigura transportarea pe ruta Marea Britanie – Franța – Belgia – Germania – Polonia – Ucraina – Moldova, marfă – sticle pe palete, iar clientul și-a asumat obligația de a achita frahtul în mărime de 3 750 EURO (vol. I, f. d. 9).

Contractul a fost expediat clientului pentru semnare prin intermediul adresei de poștă electronică (e-mail) (vol. I, f. d. 51).

La 18 octombrie 2020, prin intermediul comunicațiilor electronice (aplicația viber), reprezentantul SRL „KOVI-TRANS” a solicitat reprezentantului SRL „WORLD OF WINES” expedierea copiei semnate a contractului.

La 19 octombrie 2020, reprezentantul SRL „WORLD OF WINES” a expediat reprezentantului reclamantei copia cererii-contract, semnată în modul corespunzător, însă, se reține că în conținutul acestui document, clientul a operat unele modificări, diminuând prețul de transport de la 3 750 EURO la 3 100 EURO (vol. I, f. d. 52-55).

Ulterior, la 22 octombrie 2020, SRL „KOVI-TRANS” a comunicat SRL „WORLD OF WINES” că, clauza contractuală cu privire la preț a fost modificată unilateral de client, menționând că cererea-contract nu se acceptă (vol. I, f. d. 87), iar reprezentantul pârâtei a răspuns că nu a dat acordul pentru încărcarea mărfii, solicitând restituirea mărfii la locul de încărcare.

Potrivit raportului de expertiză extrajudiciară nr. 087 din 15 mai 2023, copia documentului (copie pe suport de hârtie, autentificată de avocatul Igor Coban) „договор-заявка на предоставление-экспедиционных услуг No. KP-76”, semnat de directorul SRL „KOVI-TRANS” și directorul SRL „WORLD OF WINES”, ștampilate cu ștampilele acestor organizații (condiționat documentul nr. 2) în legătură cu o copie a documentului „договор-заявка на предоставление-экспедиционных услуг No. KP-76”, semnat în numele directorului SRL „KOVI-TRANS” și ștampilat cu ștampila organizația specificată (condiționat documentul nr. 1), cu condiția ca documentul nr. 1 să fie sursa primară, textul din rândul: nr. 8 din coloana a doua a tabelului și anume „3750 Eur” a fost modificat cu textul „3100 euro”; nr. 10 din coloana a doua a tabelului și anume: „безналичный расчет в день растаможки” a fost modificat cu textul „Plata se face în termen de 10 zile”. În documentul nr. 2, modificări ale textului, modificări ale topografiei unei părți din textul dactilografiat, precum și modificări ale topografiei semnăturii făcute în numele directorului de către directorul SRL „KOVI-TRANS” și ștampila organizației specificate, în raport cu textul dactilografiat, au fost realizate probabil într-o imagine electronică a documentului nr. 1, obținută prin scanarea acestuia și apoi modificarea lui într-un editor grafic, de exemplu „PHOTOSHOP CS3”. În documentele nr. 1 și nr. 2, imaginile semnăturii realizate din numele directorului, de către directorul SRL „KOVI-TRANS” și ștampila acestei organizații

sunt asemănătoare între ele și au o singură sursă de origine. Copie a documentului nr. 2 a fost primit printr-un fișier electronic denumit „Scan 10002.jpg” sau dintr-o altă copie pe hârtie obținută prin fișierul specificat (vol. I, f. d. 151-158).

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 134 din 06 noiembrie 2024, ștampila SRL „KOVI-TRANS” și semnătura prezentă pe documentul a) nu este identică cu cea de pe documentul b), dar distorsionarea ștampilei și a semnăturii în documentul b) s-a produs în rezultatul imprimării imaginii utilizând mai multe cartușe de toner prin anumite modalități în raport cu ștampila și semnătura de pe documentul a). Convertirea documentului ștampilat de SRL „KOVI-TRANS” din formatul „PDF” în „WORD” cu introducerea modificărilor de text și reconvertirea în „PDF” este posibilă până la distorsionarea ștampilei SRL „KOVI-TRANS” (vol. II, f. d. 18-26).

Din conținutul scrisorii de trăsură internațională CMR nr. 0001469 rezultă că, marfa SRL „WORLD OF WINES”, transportată de S.C. „CARBIVTIR COMPANY” SRL a fost vămuită de către client la 23 octombrie 2020 (vol. I, f. d. 16).

La 26 octombrie 2020, SRL „KOVI-TRANS” a expediat în adresa SRL „WORLD OF WINES” invoice-ul nr. 26-10/20, prin care a înaintat spre plată clientului suma de 77 583,36 lei (vol. I, f. d. 18), în temeiul acestui invoice fiind emisă factura fiscală seria și numărul AAK5088906 din 26 octombrie 2020 (vol. I, f. d. 17).

La 19 noiembrie 2020, SRL „KOVI-TRANS” a expediat prin intermediul poștei electronice în adresa SRL „WORLD OF WINES” somație prin care a solicitat achitarea datoriei contractuale în mărime de 3 840 EURO, în termen de cinci zile calendaristice de la data recepționării somației, însă până la data depunerii acțiunii, pârâta nu a reacționat la această somație (vol. I, f. d. 20-22).

Constatând lipsa diligenței clientului de a achita prețul serviciilor de transport și expediție prestate, SRL „KOVI-TRANS” a promovat în justiție o acțiune cu privire la obligarea clientului la executarea unei obligații contractuale și la repararea prejudiciului cauzat prin neexecutarea obligațiilor, în esență solicitând încasarea datoriei contractuale în sumă de 3 750 EURO, încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Pârâta SRL „WORLD OF WINES” a obiectat împotriva susținerilor reclamantei, invocând că de fapt, contractul de transport nu a fost încheiat.

Analizând circumstanțele de fapt ale speței în raport cu cadrul legal pertinent, instanța constată că acțiunea depusă de SRL „KOVI-TRANS” este întemeiată și urmează a fi admisă parțial.

Conform art. 9 Codul Civil, *drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.*

Drepturile şi obligaţiile civile apar:

a) din contracte şi din alte acte juridice;

b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile;

c) din hotărîre judecătorească în care sînt stabilite drepturi şi obligaţii;

d) în urma creării şi dobîndirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege;

e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală;

f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane;

g) în urma îmbogăţirii fără justă cauză;

h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

Conform art. 10 Codul Civil, *persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege*.

Articolul 774 Codul Civil prevede că, *în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligaţia poate fi pură şi simplă sau afectată de modalităţi. Prestaţia trebuie să fie posibilă şi determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice şi bunelor moravuri*.

Potrivit art. 776 Codul Civil, *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii*.

Conform art. 858 alin. (1), (2) Codul Civil, *temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit*.

În accepțiunea art. 1411 alin. (1) Codul Civil, *prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă faţă de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte bunul la locul de destinaţie, iar cealaltă parte se obligă să plătească remuneraţia convenită*.

Articolul 1416 Codul Civil prevede că, *pentru transportarea pasagerului şi bagajelor sau a bunului, se plăteşte taxa de transport convenită prin acordul părţilor dacă legea nu prevede altfel. Taxa de transport se plăteşte pînă la transportarea pasagerului şi bagajului sau a bunului dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Transportatorul are dreptul de retenţie asupra bagajului şi bunului pînă la achitarea taxei de transport*.

Potrivit contractului-comandă pentru prestarea serviciilor de transport și expediție nr. KP-76 din 16 octombrie 2020, părțile au stabilit următoarele termene și condiții de plată – achitare în numerar la data vămuirii mărfurilor.

În condițiile speței s-a constatat că, SRL „WORLD OF WINES” a vămuit mărfurile a căror expediție a fost asigurată de reclamantă la 23 octombrie 2020, însă la data vămuirii, nu a achitat prețul transportului.

Prin acțiunea reconvențională SRL „WORLD OF WINES” a pretins că, contractul de transport-expediție nu a fost încheiat din cauza că pârâta nu și-a exprimat consimțământul pentru încheierea contractului, însă aceste aserțiuni ale pârâtei sunt apreciate de instanță drept neîntemeiate, fapt care determină în mod corespunzător respingerea acțiunii reconvenționale potrivit argumentelor ce vor fi reflectate *infra*.

Potrivit art. 992 Codul Civil, *contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sînt aplicabile normele cu privire la actul juridic*.

Conform art. 1027 Codul Civil, *contractul se consideră încheiat dacă părţile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esenţiale. Sînt esenţiale clauzele care sînt stabilite ca atare prin lege, care reies din natura contractului sau asupra cărora, la cererea uneia din părţi, trebuie realizat un acord*.

În accepțiunea prevederilor art. 1432 Codul Civil, *contractul de transport este constatat printr-o scrisoare de trăsură (conosament sau alt document echivalent). Lipsa, pierderea sau deteriorarea scrisorii de trăsură nu afectează valabilitatea contractului de transport*.

Potrivit art. 1439 Codul Civil, *scrisoarea de trăsură serveşte drept dovadă, pînă la proba contrară, a încheierii şi a cuprinsului contractului de transport, precum şi a preluării bunului de către transportator. Dacă scrisoarea de trăsură nu cuprinde rezervele motivate ale transportatorului, se prezumă, pînă la proba contrară, că bunul şi ambalajul erau, la preluare, în stare bună, iar numărul, de colete, precum și marcajele și numerele lor corespundeau datelor din scrisoarea de trăsură*.

Conform art. 312 Codul Civil, *consimţământ este manifestarea, exteriorizată, de voinţă a persoanei de a încheia un act juridic. Consimţământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenţia de a produce efecte juridice şi nu este viciat. Intenţia de a produce efecte juridice se determină din declarația sau comportamentul persoanei, așa cum ea a fost înțeleasă în mod rezonabil de către cealaltă parte a actului juridic sau, în cazul actelor juridice unilaterale, de către persoana căreia actul îi este destinat*.

Iar potrivit art. 313 Codul Civil, *manifestarea de voinţă care trebuie recepţionată de cealaltă parte produce efecte în momentul în care parvine acesteia, indiferent de faptul dacă a luat sau nu cunoştinţă de conţinutul ei. Manifestarea de voinţă nu produce efecte în cazul în care celeilalte părţi i-a parvenit anterior sau îi parvine în acelaşi timp o declaraţie de retractare. Valabilitatea manifestării de voinţă nu este afectată de decesul persoanei care şi-a exprimat voinţa, sau de instituirea unei măsuri de ocrotire judiciare asupra persoanei, dacă aceste evenimente au avut loc după exprimarea voinţei*.

Din sensul normelor legale enunțate derivă că, legiuitorul a stabilit o condiție cerută pentru constatarea încheierii contractului de transport de bunuri, și anume existența unei scrisori de trăsură, nefiind obligatorie respectarea unei forme clasice a contractului de transport.

În condițiile speței instanța reține că, la actele cauzei a fost anexată scrisoarea de trăsură CMR-0001469 din 17 octombrie 2020, care a fost semnată de SRL „WORLD OF WINES”, situație ce denotă că, contractul de transport-expediție a fost încheiat între părți, iar obligațiile asumate prin acesta urmează a fi executate cu bună-credință de ambele părți.

Actele cauzei mai demonstrează că, SRL „KOVI-TRANS” în calitate de expeditor și-a executat în mod corespunzător și cu bună-credință obligațiile asumate prin contract, în sensul că a asigurat transportarea mărfii pe ruta convenită de părți, pe când, SRL „WORLD OF WINES” nu și-a executat obligațiile corelative, în sensul că a refuzat să achite prețul contractual.

Instanța reține că prin referința și acțiunea reconvențională depuse, SRL „WORLD OF WINES” a pretins că prețul contractual indicat de transport-expeditor în mărime de 3 750 EUR este exagerat în comparație cu prețurile oferite de alți transportatori, insistând asupra faptului că prețul contractual ar fi de 3 100 EUR, preț indicat în CMR și în declarația vamală depusă la organul vamal competent.

Instanța desconsideră aceste aserțiuni ale pârâtei, în condițiile în care prețul în valoare de 3100 EUR, indicat în contract de SRL „WORLD OF WINES” nu a fost acceptat de transportator, iar modificările în contract au fost operate unilateral de pârâtă.

Totodată, nu pot fi reținute argumentele pârâtei că prețul contractual urmează a fi determinat din mențiunile executate în scrisoarea de trăsură (*i.e.* 3 100 EUR), deoarece acest preț a fost indicat de client abia la momentul vămuirii mărfurilor, fără ca acesta să fie negociat cu transportatorul-expeditor.

Mai mult ca atât, solicitarea din acțiunea reconvențională de constatare a neîncheierii contractului nu-și găsește suport nici prin prisma prevederilor de drept material pertinente, or conform art. 314 din Codul civil, actul juridic se consideră neîncheiat în cazul în care esența consimțământului nu poate fi determinată cu certitudine nici din exprimarea exteriorizată şi nici din alte circumstanțe ale încheierii sale.

Sub acest aspect instanța de judecată remarcă faptul că, esența consimțământului la încheierea actului juridic, inclusiv în privința elementului ce vizează prețul de 3 750 euro se demonstrează prin contractul-comandă pentru prestarea serviciilor de transport și expediție nr. KP-76 din 16 octombrie 2020, în care părțile au stabilit termenele și condițiile de plată – achitarea în numerar la data vămuirii mărfurilor, or SRL „WORLD OF WINES" a vămuit mărfurile a căror expediție a fost asigurată de reclamantă la 23 octombrie 2020, însă la data vămuirii, nu a achitat prețul transportului.

Consimțământul la fel poate fi determinat din exprimarea exteriorizată și circumstanțe ale încheierii actului juridic derivate din existența scrisorii de trăsură CMR-0001469 din 17 octombrie 2020, care a fost semnată de SRL „WORLD OF WINES", situație ce denotă că, contractul de transport-expediție a fost încheiat între părți, iar obligațiile asumate prin acesta urmează a fi executate cu bună-credință de ambii subiecți ai raportului juridic obligațional.

Or după cum s-a reiterat *supra*, din sensul art. 1432 și 1439 rezultă că anume existența scrisorii de trăsură este suficientă pentru determinarea încheierea contractului de transport de bunuri.

Corespunzător, constatând că prețul indicat în scrisoarea de trăsură nu a fost negociat de către părți, fiind determinat de client în mod unilateral abia la momentul preluării mărfii, instanța conchide că prețul transportului este cel inclus în redacția inițială a contractului.

Or imediat după primirea copiei contractului, clientul nu a formulat obiecții referitoare la preț, obiecțiile apărând ulterior, abia după încărcarea mărfii și începerea executării transportului.

Instanța precizează că, deși pârâta a formulat obiecții asupra prețului contractual, aceste obiecții nu au fost înaintate de client până la ridicarea mărfii din Marea Britanie, ele apărând după inițierea turei.

Astfel, raportând circumstanțele de fapt ale speței la normele legale citate *ante*, instanța de judecată conchide asupra temeiniciei pretenției SRL „KOVI-TRANS" cu privire la încasarea datoriei, care urmează a fi admisă, și asupra netemeiniciei acțiunii reconvenționale depusă de SRL „WORLD OF WINES", care urmează a fi respinsă.

Or după cum s-a constatat mai sus, în temeiul contractului încheiat între părți, prețul transportului a fost determinat în mărime de 3 750 EUR.

Prin urmare, instanța va dispune încasarea din contul SRL WORLD OF WINES" în beneficiul SRL „KOVI-TRANS" a sumei de 3 750 EUR cu titlu de datorie în baza contractului de prestare a serviciilor de transport/expediție nr. KP-76 din 16 octombrie 2020.

Conform art. 947 Codul Civil, *clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere. Părţile pot conveni asupra unei penalităţi mai mari decît prejudiciul. Debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea obligației este justificată. Nulitatea obligației atrage nulitatea clauzei penale. Nulitatea clauzei penale nu atrage nulitatea obligației.*

Sancţiunea prevăzută în textul de lege citat constituie o modalitate de răspundere civilă, sub forma unei penalităţi stabilite de părți prin contract.

Această sancţiune reprezintă o modalitate de evaluare anticipată a prejudiciului cauzat creditorului prin executarea tardivă a obligaţiilor contractuale de către persoanele fizice şi juridice.

În conformitate cu art. 2 alin. (1) din Codul Civil, *obligaţiile contractuale şi de altă natură, precum şi alte raporturi patrimoniale sunt reglementate de legislaţia civilă*.

În acelaşi timp, art. 6 alin. (1) din Codul Civil statuează că *în cazul nereglementării prin lege ori prin acord al părţilor şi lipsei de uzanţe, raporturilor prevăzute la art. 2 li se aplică, dacă aceasta nu contravine esenţei lor, norma legislaţiei civile care reglementează raporturi similare*.

Fiind o formă a răspunderii civile contractuale, aplicarea penalităţii legale trebuie să întrunească aceleaşi condiţii generale prevăzute de lege pentru angajarea răspunderii contractuale. Instanța menţionează că una din condiţiile angajării răspunderii contractuale constituie vinovăţia debitorului.

Conform art. 901 alin. (1) lit. e) Codul Civil, *atunci cînd, fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: [...] e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare*.

Potrivit pct. 32 din contractul-comandă pentru prestarea serviciilor de transport și expediție, pentru neplata în termen a plății de transport, clientul este obligat să achite o penalitate în mărime de 1 % din valoarea frachtului.

Instanța de judecată menționează că, potrivit contractului-comandă pentru prestarea serviciilor de transport și expediție, clientul urma să achite prețul transportului în numerar, la data vămuirii mărfii.

După cum urmează din înscrisurile cauzei, marfa transportată de reclamantă a fost vămuită la 23 octombrie 2020, însă până la pronunțarea prezentei hotărâri, clientul nu a achitat prețul contractual.

Astfel, analizând materialele dosarului în raport cu prevederile contractului de transport, instanța de judecată concluzionează că, pretenția reclamantei SRL „KOVI-TRANS”” cu privire la încasarea penalității este întemeiată și urmează a fi admisă, însă cuantumul revendicat prin prezenta acțiune este apreciat de instanță drept exagerat.

Conform art. 953 Codul Civil, *în cazuri excepţionale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, instanţa de judecată poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalităţii disproporţionat de mari. La reducerea penalităţii, trebuie să se ţină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci şi de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului. Nu se admite reducerea penalităţii în cazul în care aceasta a fost stinsă prin executare benevolă. Nu se admite reducerea penalității pentru întîrzierea executării obligației pecuniare în cazul în care rata penalității este egală sau mai mică decît rata legală aplicabilă conform art. 942. Orice clauză care derogă de la dispozițiile prezentului articol în detrimentul debitorului este lovită de nulitate absolută*.

Legiuitorul național a stabilit cu valoare de principiu că, cuantumul penalității poate fi redus în cazul în care valoarea penalității este disproporționat de mare și doar în cazul în care debitorul solicită reducerea.

La caz, se reține că valoarea datoriei revendicate de reclamantă prin prezenta acțiune este de 3 750 EUR, pe când valoarea penalității este de 28 608 EUR.

Reieșind din circumstanțele cauzei, divergențele apărute între părți în legătură cu încheierea contractului, dar și având în vedere faptul că valoarea penalității revendicate prin

acțiune depășește de mai mult de patru ori valoarea datoriei, ținând cont și de cererea reprezentantului SRL „WORLD OF WINES” – avocatului Igor Coban cu privire la reducerea penalității formulată în ședințele de pregătire, instanța de judecată va diminua cuantumul penalității de la suma de 28 608 EUR până la suma de 3 000 EUR, sumă pe care instanța o consideră justificată, rezonabilă și suficientă pentru repararea prejudiciului cauzat prin neexecutarea obligației de plată.

Instanța constată că, la depunerea cererii de chemare în judecată și a cererii de concretizare, SRL „KOVI-TRANS” a achitat taxa de stat în cuantum de 20 390,35 lei, precum și a suportat cheltuieli de asistență juridică în mărime de 10 000 lei.

Prin urmare, conducându-se de prevederile art. 90, 94, 97 Codul de procedură civilă, luând în considerație că acțiunea reclamantei a fost admisă parțial, instanța va dispune compensarea parțială a cheltuielilor de judecată suportate de SRL „KOVI-TRANS”, proporțional părții admise din acțiune, și va încasa din contul SRL „WORLD OF WINES” în beneficiul SRL „KOVI-TRANS” suma de 5 405,22 lei cu titlu de taxă de stat.

Conform dispozițiilor art. 96 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenta juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat*.

Instanța reiterează că, pornind de la practica și jurisprudența dezvoltată de CtEDO, cheltuielile de asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

În litigiul deferit judecății în prezenta speță, instanța a constatat că, reclamanta a prezentat probe care confirmă suportarea cheltuielilor de asistență juridică, și anume, aceasta a administrat la dosarul mandatele avocaților, copiile autentificate de pe factura fiscală.

Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depus de avocat; rezultatul obținut.

Astfel, având la bază criteriile de stabilire a cheltuielilor de asistență juridică, prestația reprezentantului/avocat al SRL „KOVI-TRANS” și perioada pentru care avocatul a prestat asistență juridică pe parcursul examinării cauzei în prima instanță, se impune concluzia încasării din contul SRL „WORLD OF WINES” în beneficiul SRL „KOVI-TRANS” a sumei de 10 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, cuantum pe care instanța îl consideră real, necesar și rezonabil.

În conformitate cu art. art. 94, 96, 236, 238-241 și art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată –

h o t ă r ă ș t e :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de către avocatul Gheorghe Macovei în interesele SRL „KOVI-TRANS”.

Se încasează de la SRL „WORLD OF WINES”, IDNO 1019600037399, cu sediul în mun. Chișinău, str. Academician Saharov, 11/2, ap. (of.) 31, în beneficiul SRL „KOVI-TRANS”, IDNO 1015600038055, cu sediul în mun. Chișinău, str. Mircea cel Bătrân, 7, ap. 30, suma de 3 750 euro cu titlu de datorie în baza contractului de prestare a serviciilor de transport/expediție nr. KP-76 din 16 octombrie 2020, suma de 3 000 euro cu titlu de penalitate de întârziere, suma de 10 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică și suma de 5 405,22 lei cu titlu de taxă de stat proporțional pretențiilor admise din acțiune, iar în total 6 750 (șase mii șapte sute cincizeci) de euro în valută națională conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii și 15 405 (cincisprezece mii patru sute cinci) de lei și 22 de bani.

În rest, cererea de chemare în judecată depusă de către avocatul Gheorghe Macovei în interesele SRL „KOVI-TRANS” cu privire la încasarea cheltuielilor suplimentare suportate pentru întocmirea declarației de export, excedentului penalității de întârziere și cheltuielilor de judecată dispuse spre încasare prin prezenta hotărâre, se respinge ca neîntemeiată.

Se respinge acțiunea reconvențională depusă de către avocatul Igor Coban în interesele SRL „WORLD OF WINES” împotriva SRL „KOVI-TRANS”, intervenient accesoriu SC „CARBIVTIR COMPANY” SRL din or. Iași, România cu privire la constatarea neîncheierii contractului de prestare a serviciilor de transport/expediție nr. KP-76 din 16 octombrie 2020, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul instanței emitente.

Președintele ședinței,
Judecător **Petru Harmaniuc**